

Comunicats d'ANC i Òmnium sobre la sentència del TJUE referent a l'amnistia

written by Redacció Unilateral | 16 de juliol de 2026

ANC:

1. Antecedents

La Llei orgànica 1/2024, de 10 de juny, d'amnistia per a la normalització institucional, política i social a Catalunya, va ser aprovada arran dels acords polítics que van fer possible la investidura de Pedro Sánchez després de les eleccions generals del 23 de juliol de 2023. La seva aprovació responia a l'exigència de les forces polítiques independentistes catalanes d'extingir les responsabilitats penals, administratives i comptables derivades del procés d'independència de Catalunya.

Des de la seva entrada en vigor, l'aplicació de la llei ha estat marcada per una intensa conflictivitat jurídica i per una aplicació desigual. Mentre en nombrosos procediments seguits contra agents dels cossos policials espanyols l'amnistia s'ha aplicat amb celeritat, la seva aplicació als principals responsables polítics i a una part dels activistes independentistes ha estat sotmesa a interpretacions especialment restrictives.

En particular, el Tribunal Suprem va excloure determinats supòsits de malversació de l'àmbit de la llei i va descartar, en aquell moment processal, plantejar una qüestió prejudicial davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. Paral·lelament, el Tribunal Constitucional, mitjançant la STC 137/2025 i la doctrina posterior, va avalar la legitimitat constitucional de l'amnistia en els seus elements essencials, sens perjudici de les correccions concretes establertes en

aquella sentència.

Les dues sentències fetes públiques avui per la Gran Sala del TJUE resolen les qüestions prejudicials plantejades, respectivament, pel Tribunal de Comptes espanyol, sobre la responsabilitat comptable vinculada al referèndum de l'1 d'octubre de 2017 i a l'acció exterior de la Generalitat, i per l'Audiència Nacional, sobre l'aplicació de l'amnistia als fets qualificats de terrorisme atribuïts a membres dels CDR.

2. Valoració de les sentències del TJUE

En la seva orientació global, les sentències de la Gran Sala del Tribunal de Justícia de la Unió Europea són favorables a la compatibilitat de la Llei orgànica 1/2024 amb el dret de la Unió en els àmbits examinats. Sens perjudici dels matisos particulars de cada pronunciament, el TJUE ha rebutjat que el dret europeu pugui ser utilitzat com un obstacle general per impedir l'aplicació de l'amnistia en relació amb les responsabilitats comptables derivades de l'1 d'octubre i amb els fets atribuïts als membres dels CDR.

Aquests pronunciaments reforcen la validesa jurídica de la llei i eliminen o redueixen substancialment alguns dels principals arguments invocats per obstaculitzar-ne l'aplicació. La interpretació fixada pel TJUE és vinculant i ha de ser aplicada per tots els òrgans judicials i comptables espanyols afectats.

Les sentències no resolen automàticament tots els procediments interns ni determinen per si soles la situació penal concreta de totes les persones afectades, especialment en relació amb la interpretació del delictes de malversació mantinguda pel Tribunal Suprem. Tanmateix, impedeixen que es continuï invocant de manera genèrica el dret de la Unió per ajornar o restringir injustificadament l'aplicació de la llei.

La transcendència d'aquestes decisions no es limita als dirigents polítics més coneguts. Afecta també els activistes dels CDR encausats en l'operació Judes i moltes altres persones anònimes que encara pateixen procediments penals, administratius o comptables vinculats al procés d'independència.

L'Assemblea Nacional Catalana exigeix, per tant, que els tribunals espanyols apliquin immediatament la doctrina del TJUE, sense noves dilacions ni interpretacions artificiosament restrictives, i que restableixin amb la màxima celeritat els drets de totes les persones compreses en l'àmbit de la Llei d'amnistia.

3. Valoració política

Les sentències del TJUE constitueixen una victòria jurídica important davant dels intents de convertir el dret europeu en una nova barrera contra l'amnistia. No obstant això, ni l'amnistia ni aquests pronunciaments resolen el conflicte polític existent entre Catalunya i l'Estat espanyol. Aquest conflicte només pot trobar una solució democràtica mitjançant el reconeixement efectiu del dret del poble català a decidir lliurement el seu futur polític.

Tot el procés d'elaboració i aplicació de la llei ha evidenciat fins a quin punt la judicialització ha estat utilitzada per condicionar un conflicte de naturalesa essencialment política. La decisió del TJUE ha de servir per posar fi a les resistències institucionals i per impedir noves dilacions en la reparació de les conseqüències personals, familiars, professionals i patrimonials de la repressió.

L'Assemblea Nacional Catalana reitera el seu suport a totes les persones represaliades: dirigents polítics, activistes i ciutadans anònims. L'aplicació de l'amnistia no implica en cap cas un reconeixement de culpabilitat ni l'acceptació de la

qualificació com a delictes d'unes accions que, en un Estat democràtic, mai serien considerades com a delictes. Igualment, l'Assemblea respecta les persones que, per coherència amb els seus principis, han rebutjat políticament considerar l'amnistia com una solució suficient o justa.

L'ANC considera políticament esgotat el primer cicle del procés d'independència iniciat l'any 2011. La nova etapa requerirà una estratègia renovada, lideratges capaços de recuperar la confiança i una proposta compartida de país que ampliï la majoria social favorable al dret d'autodeterminació i a la constitució de la República catalana.

4. Resolució

Per tot això, l'Assemblea Nacional Catalana:

- Celebra el sentit globalment favorable de les sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, que confirmen la compatibilitat essencial de la Llei d'amnistia amb el dret de la Unió en els àmbits examinats.
- Exigeix al Tribunal Suprem, al Tribunal Constitucional, al Tribunal de Comptes espanyol, a l'Audiència Nacional i a la resta d'òrgans competents que apliquin immediatament la doctrina del TJUE, sense noves interpretacions restrictives ni dilacions indegudes.
- Reitera el seu suport a totes les persones represaliades i recorda que l'aplicació de l'amnistia no comporta cap reconeixement de culpabilitat ni legitima la persecució judicial soferta.
- Considera políticament esgotada la primera etapa del procés d'independència iniciada l'any 2011 i fa una crida a construir una nova etapa basada en una majoria social més àmplia, transversal i mobilitzada.
- Reafirma el seu compromís de continuar treballant

democràticament per culminar el procés d'independència de Catalunya.

Òmnium:

Davant de la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) que resol qüestions prejudicials relatives a la Llei d'Amnistia, Òmnium Cultural fa públiques les següents consideracions:

1. Les sentències del TJUE son un aval inapel·lable a la Llei d'Amnistia, que va ser una conquesta de la societat catalana per esmenar i posar fi a la repressió de l'Estat espanyol contra l'independentisme. Òmnium celebra que el tribunal de Luxemburg constati que la llei no afecta els interessos financers de la Unió Europea ni contravé la lluita antiterrorista pel que fa als dotze membres dels CDRs investigats per terrorisme.
2. Òmnium constatem que els arguments per no aplicar la Llei d'Amnistia no eren jurídics, sinó polítics, i que tenien l'objectiu de boicotejar l'amnistia i de continuar perseguint l'independentisme. Com hem denunciat en repetides ocasions, dos anys després de la seva aprovació, la Llei d'Amnistia no s'ha executat de manera completa per l'intent antidemocràtic dels tribunals espanyols d'obstruir-ne l'aplicació. En aquest sentit, les qüestions prejudicials plantejades pel Tribunal de Comptes i l'Audiència Nacional han estat una altra argúcia per demorar, obstaculitzar i no aplicar la llei als represaliats. Però avui, amb el seu pronunciament, el màxim òrgan de la justícia europea ho ha deixat molt clar: els tribunals espanyols han d'aplicar la llei.
3. Exigim al Tribunal Constitucional que no demori la seva sentència, ara que s'ha pronunciat el TJUE, i que els tribunals que han estat sabotejant la Llei d'Amnistia

dictin la seva aplicació a totes les persones encara no amnistiades. Això vol dir aplicar l'amnistia sense demora al president Puigdemont, consellers del seu Govern (O. Junqueras, T. Comín, L. Puig, R. Romeva, D. Bassa, J. Turull, C. Ponsatí i N. Munté), exalts càrrecs de la Generalitat i activistes investigats per terrorisme.

4. El TJUE certifica una gran victòria de país, de la democràcia i de l'independentisme. L'aval europeu consagra que des de l'independentisme no vam cometre cap delictes i que tot el que va fer el moviment a favor del dret a l'autodeterminació entre 2011 i 2023 va ser en exercici dels drets fonamentals. És també una victòria del dret comunitari i dels drets civils i polítics europeus. La repressió no pot ser mai la resposta a un conflicte polític.
5. A Òmnium sempre hem defensat que l'amnistia és una condició necessària per reprendre amb tota la força el camí democràtic cap a l'autodeterminació i la independència. Cal recuperar la iniciativa política per tornar a situar el dret a decidir al centre de l'agenda del país.